सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्गंत कामांच्या निविदा बोलाविणे तसेच मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व नोंदणीकृत कंत्राटदार यांना कामवाटपासंदर्भात नवीन मागदर्शक सूचना निर्गमित करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक बांधकाम विभाग शासन निर्णय क्र. सीएटी-०१/२०१५/प्र.क्र.२०/इमा.२

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक:- २४/४/२०१५

वाचा:- १) सहकार विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.एलसीएस-१०८९/३५१३३/९-सी दिनांक ३.७.१९७९

- २) शासन निर्णय क्र. सीएटी-१०९०/सीआर-२१/इमारती-२ दिनांक ३.२.१९९६
- ३) सार्वजनिक बांधकाम विभागाचा शासन निर्णय क्र. सीएटी-१०९४/सीआर-१८१/ इमारती-२ दिनांक ७/२/१९९६
- ४) सा.बां.विभागाचा शासन निर्णय क्र.सीएटी-०१/०५/प्र.क्र.२६/इमारती-२ दिनांक ३१/३/२००५
- ५) ग्रामविकास व जलसंधारण विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१०/२७५/ प्र.क्र.१७२/परां-७ दिनांक १९/१०/२०११
- ६) सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय क्र. मातंसं/नस्ती-२०१२/प्र.क्र.२७३/३९ दिनांक २६/११/२०१४

प्रस्तावना :-

राज्यातील मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना शासनाच्या धोरणाप्रमाणे स्वतःच्या पायावर उमे राहणे व उपजीविकेचे साधन उपलब्ध होण्यासाठी विविध सवलती देण्यात आल्या आहेत. या सवलतींसंदर्भातही शासनाने वेळोवेळी निर्णय निर्गमित केले असून सवलतींमध्ये बाजारात झालेल्या भाववाढीचा विचार करुन वेळोवेळी वाढही केली आहे. सद्यःस्थितीत मजूर सहकारी संस्थांना प्रतिवर्षी रुपये ५० लक्ष रकमेची कामे व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना रुपये ७५ लक्ष रकमेची कामे विनानिविदा देण्यात येतात. विनानिविदा कामांचे वाटप करण्यासाठी मजूर सहकारी संस्थांच्या संदर्भात सहकार विभागाने कामवाटप समित्या जिल्हास्तरावर निर्माण करण्याबाबत सहकार विभागाने शासन परिपत्रक क्रमांक एलसीएस- ५०८९/३५१३३/९-सी दिनांक ३.७.१९७९ अन्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या असून सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना कामवाटप करण्यासाठी जिल्हास्तरावर संबंधित अधीक्षक अभियंता यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करुन कार्यवाही करण्याच्या सूचना सार्वजनिक बांधकाम विभागाने शासन निर्णय क्र. सीएटी-१०९०/सीआर-२१/इमारती-२ दिनांक ३.२.१९९६

अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. या सूचनांमध्येही वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार बदल करण्यात आले आहेत. सद्य:स्थितीत रुपये १५ लक्षपेक्षा कमी रकमेची कामे मजूर सहकारी संस्थांना ३३ टक्के, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना ३३ टक्के व पात्र नोंदणीकृत कंत्राटदारांना ३४ टक्के प्रमाणात वाटप करण्यात येतात.

- २. शासनातर्फे कामांच्या निविदा बोलाविण्यासंदर्भात कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आली आहे. सामान्य प्रशासन विभागाने शासन निर्णय क्र. मातंसं/नस्ती-२०१२/प्र.क.२७३/३९ दिनांक २६/१९/२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयात साहित्याची खरेदी करण्यासाठी रुपये ३ लक्षपेक्षा जास्त किमतीच्या खरेदींसाठी ई-निविदा लागू करण्याबाबत सूचना दिल्या आहेत. या शासन निर्णयाद्वारे रुपये ३ लक्षपेक्षा जास्त किमतीच्या निविदांसाठी ई-निविदा पध्दतीचा अवलंब करण्याच्या सूचना निर्णमत केल्या आहेत. सार्वजनिक बांधकाम विभागामध्येही विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र.सीओएम-२०१९/प्र.क्र.१९/संगणक कक्ष दिनांक २५.३.२०१३ अन्वये ई-निविदा पध्दती यापूर्वीच सुरु करण्यात आली असून रुपये १० लक्षपेक्षा जास्त किमतीच्या कामांसाठी ही पध्दत लागू आहे.
- सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या क्षेत्रिय अधिका-यांमध्ये यासंदर्भात संभ्रमाचे वातावरण आहे. मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रा.विभाग, पुणे यांचे दिनांक २८/१९/२०१४ रोजीचे, मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रा.विभाग, नाशिक यांचे दिनांक ५/१२/२०१४ रोजीची पत्रे शासनास प्राप्त झाली असून या पत्रांद्वारे संबंधितांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत हाती घेण्यात येणा-या मूळ स्वरुपाच्या बांधकामासाठी तसेच दुरुस्तीच्या कामांसाठी सदर कामे रुपये ३ लक्षपेक्षा जास्त रकमेची असल्यास ई-निविदा द्वारे निविदा बोलाविणे आवश्यक आहे का याबाबत स्पष्ट सूचना निर्गमित करण्याची विनंती केली आहे. ग्रामविकास व जलसंधारण विभागाने दिनांक १९/१०/२०११ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे निर्गमित केलेल्या सूचनांमध्ये मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना विनानिविदा कामवाटपासंदर्भात सुधारित सूचना निर्गमित केल्या असून त्यानुसार या दोन्ही संवर्गासाठी राखून ठेवण्यात आलेली कामे त्या संवर्गांमधील पात्र सदस्यांना स्पर्धेद्वारे देण्याबाबत निर्णय घेतला आहे. या निर्णयामुळे ग्रामविकास व जलसंधारण विभागातील व इतर विभागातील ज्या रुपये ३.०० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेच्या कामांच्या निविदा बोलाविण्याऐवजी सदर कामे सार्वजनिक बांधकाम विभाग व सहकार विभागाने स्थापित केलेल्या जिल्हास्तरीय काम वाटप समित्यांकडे कामे पाठवून विनास्पर्धा संबंधित संवर्गातील सदस्याला कामाचे वाटप करण्याबाबतचे प्रस्ताव प्राप्त होत असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायती यांच्याकडे स्थानिक विकास कार्यक्रम/आमदार निधी/खासदार निधी व इतर निधींच्या खालील कामे केवळ स्पर्धा होत नसल्याने सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेबाबत अनिष्ट

प्रथा सुरु झाली असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आणण्यात आले आहे. या संबंधात विचार करुन यापूर्वीच्या निर्णयांमध्ये बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यासंदर्भात शासन आता यापूर्वी निर्गमित करण्यात आलेल्या सूचनांना अधिक्रमित करुन खालीलप्रमाणे निर्णय देत आहे.

शासन निर्णय :-

शासन सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्गंत कामांच्या निविदा मागविणे तसेच मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व नोंदणीकृत कंत्राटदार यांना कामवाटपासंदर्भात वर संदर्भाखाली दर्शविलेल्या सा.बां.विभागाचे शासन निर्णय/शासन परिपत्रकातील शासन निर्णयांमध्ये बाब क्र.१ ते ८ मध्ये समाविष्ट असलेल्या बाबींबाबत निर्गमित केलेल्या सूचनांमधील जुन्या सूचना अधिक्रमित करुन खालीलप्रमाणे सुधारित मार्गदर्शक सूचना विहित करीत आहेत :-

- (१) सार्वजनिक बांधकाम विभागामध्ये सर्व प्रकारच्या कामांसाठी यापुढे रुपये ३.०० लक्षपेक्षा जास्त किंमतीच्या कामांच्या निविदा प्रक्रियांमध्ये ई-निविदा कार्यप्रणाली अनिवार्य करण्यात येत आहेत. सदर निविदा प्रकरणी कार्यवाही करताना शासनाने यापूर्वी ई-निविदा पध्दतीबाबत निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांमधील किंमतींव्यतिरिक्त इतर बाबींप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
- (२) मजूर सहकारी संस्थांसाठी शासन निर्णय सा.बां.विभाग क्र. सीएटी-०१/०५/प्र.क्र.२६/ इमारती-२ दिनांक ३१.३.२००५ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे काम वाटपासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या ३३ टक्के राखीव कामांमधील मजूर सहकारी संस्थांसाठी राखीव ठेवावयाची रुपये ३ लक्षपेक्षा जास्त किंमतीची कामे ई-निविदा पध्दतीने मजूर सहकारी संस्थांच्या संवर्गातील सदस्यांकडून निविदा प्राप्त करुन घेऊन कामे देण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी. सदर कार्यवाही करताना सर्व मजूर सहकारी संस्थांना यापूर्वी देण्यात येत असलेल्या इतर सुविधा कायम राहतील. या कामांच्या निविदा सूचना प्रसिध्द करताना निविदा सूचनांमध्ये या संवर्गातील त्या-त्या जिल्हयातील सदस्यच निविदा स्पर्धेमध्ये भाग घेऊ शकतील याचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा.
- (३) सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना शासन निर्णय सा.बां.विभाग क्र. सीएटी-०१/०५/प्र.क्र.२६/इमारती-२ दिनांक ३१.३.२००५ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे काम वाटपासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या ३३ टक्के राखीव कामांमधील सुशिक्षित बेरोजगार अभियंतांसाठी राखीव ठेवावयाची रुपये ३ लक्षपेक्षा जास्त किंमतीची कामे ई-निविदा पध्दतीने सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता संवर्गातील सदस्यांकडून निविदा प्राप्त करुन घेऊन कामे देण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी. सदर कार्यवाही करताना सर्व

- सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना यापूर्वी देण्यात येत असलेल्या इतर सुविधा कायम राहतील. या कामांच्या निविदा सूचना प्रसिध्द करताना निविदा सूचनांमध्ये या संवर्गातील संबंधित जिल्हयातील सदस्यच निविदा स्पर्धेमध्ये भाग घेऊ शकतील याचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा.
- (४) मजूर सहकारी संस्थांच्या काम वाटपासाठी सहकार विभागाने स्थापित केलेल्या जिल्हास्तरावरील काम वाटप समित्या ३ लक्षपेक्षा खालील किंमतीच्या कामांचे वाटप करतील.
- (५) सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांच्या काम वाटपासाठी सा.बां. विभागाने स्थापित केलेल्या जिल्हास्तरावरील काम वाटप समित्या ३ लक्षपेक्षा खालील किंमतीच्या कामांसाठी यापुढे कार्यरत राहतील.
- (६) मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व पात्र नोंदणीकृत कंत्राटदार यामधील शासन निर्णय सा.बां.विभाग क्र. सीएटी-०१/०५/प्र.क्र.२६/ इमारती-२ दिनांक ३१.३.२००५ रोजीच्या शासन निर्णयातील सूचनांप्रमाणे या संवर्गामध्ये ३३:३३:३४ वाटप करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. सदर वाटप विहित गुणोत्तर (ratio) प्रमाणे राहिल अशी खबरदारी निविदा बोलाविणा-या अधिका-यांनी घेणे आवश्यक राहील.
- (७) मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता त्यांच्या संवर्गात त्यांना देय असलेल्या विनास्पर्धा कामांच्या मर्यादा रकमेपर्यंत कामे मिळेपर्यंतच त्यांना त्यांच्या संवर्गातून स्पर्धा करुन कामे घेता येतील. सदर मर्यादा संपल्यानंतर त्यांना सामान्य कंत्राटदाराप्रमाणे खुल्या निविदांमध्ये भाग घेऊन कामे मिळवावी लागतील तसेच त्यांना इतर कोणत्याही सवलती देय राहणार नाही.
- (८) स्पर्धात्मक निविदा स्विकृतीची किंमत (दोन्ही संवर्गासाठी) चालू दरसूचीप्रमाणे येणा-या अंदाजपत्रकीय किंमतीस सिमीत करावी.
- २. या शासन निर्णयातील तरतूदी अंमलात आणण्याची जबाबदारी सर्व क्षेत्रिय अधिकारी/कर्मचा– यांवर राहील. या शासन निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यात कुचराई करणा–या अधिकारी/कर्मचा– यांविरुध्द उचित दंडनीय कार्यवाही करण्यात येईल.
- ४. हे आदेश आंतर वित्तीय सल्लागार, जलसंपदा विभाग व सहकार विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ९३ दिनांक १०/२/२०१५, क्र. ७२१ दिनांक २५/२/२०१५ व क्र.७८० दिनांक ९/३/२०१५ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०४२४१५१४०००५१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चं.वि.भातखंडे)

कार्यासन अधिकारी

प्रति,

- १. अपर मुख्य सचिव (सा.बां), सा.बां.विभाग, मंत्रालय
- २. सचिव (बांधकामे)/सचिव (रस्ते), सा.बां.विभाग, मंत्रालय
- ३. प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय
- ४. सचिव (सहकार), सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय
- ५. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ६. सर्व मुख्य अभियंता,सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग,
- ७. मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, मुंबई
- ८. सर्व अधिक्षक अभियंते, सा. बां. मंडळ,
- ९. प्रशासकीय अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मर्यादित मुंबई
- १०.महालेखापाल १, महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
- ११.महालेखापाल १, महाराष्ट्र राज्य,नागपूर
- १२.अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई
- १३.कार्यासन इमारती-२ (निवडनस्ती)